

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5ECdo/238/2013
Identifikačné číslo spisu:	6304115751
Dátum vydania rozhodnutia:	11.08.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6304115751.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti povinnej S. L., bývajúcej v K., zastúpenej opatrovníčkou T. W., pracovníčkou Okresného súdu Zvolen, o vymoženie 288,06 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Zvolen, pod sp.zn. 11 Er 1671/2004, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30.mája 2012 sp.zn. 2CoE 13/2012, takto

rozhodol:

Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.

Dovolanie oprávnenej o d m i e t a.

P povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Zvolen poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe notárskej zápisnice spísanej 13.marca 2004 notárom JUDr. Ondrejom Ďuriacom pod sp.zn. N 1227/2004, NZ 22063/2004.

Okresný súd Zvolen uznesením z 15. februára 2011 č.k. 11 Er 1671/2004-21 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju podľa § 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Oprávnenej uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi JUDr. Jozefovi Ďuricovi náhradu trov exekúcie vo výške 7,30 € do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Svoje rozhodnutie oprel o právny záver, že notárska zápisnica ako exekučný titul nezodpovedá požiadavkám § 41 ods.2 písm. c/ Exekučného poriadku a dohoda o plnomocenstve uzatvorená medzi povinnou a Mgr. Tomášom Kušnírom podľa § 31 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatná rovnako ako aj uznanie dlhu a súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, ktoré následne zástupca urobil v jej mene, sú absolútne neplatné právne úkony. O trovách exekúcie rozhodol podľa § 203 ods.1 Exekučného poriadku a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z.z. o odmenách a náhradách súdnych

exekútorov v znení neskorších predpisov(d'alej len „vyhláška,“).

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 30. mája 2012 sp.zn. 2 CoE 13/2012 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Námietku oprávnenej, že exekučný súd už raz rozhodol vo veci vydaním poverenia súdnemu exekútorovi, vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú s poukazom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak tieto požiadavky exekučný titul nespĺňa, a aj napriek tomu bola exekúcia nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania aj bez návrhu zastavená. Ďalej sa odvolací súd zaoberal oprávnením exekučného súdu skúmať v rámci exekučného konania formálne a materiálne náležitosti notárskej zápisnice. Uviedol, že notárska zápisnica požíva rovnakú súdnu ochranu aká sa poskytuje rozhodnutiu súdu, avšak nie je možné pripustiť exekúciu na základe notárskej zápisnice, ak by došlo k porušeniu takých princípov zákonnej a ústavnej hodnoty, na ktorých treba bezpodmienečne trvať. Odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že dohoda o plnomocenstve uzatvorená medzi povinnou a Mgr. Tomášom Kušnírom je absolútne neplatná pre rozpor udeleného plnomocenstva s ustanovením § 22 ods. 2 OZ a s § 31 OZ. V tomto prípade predložená notárska zápisnica nie je prejavom vôle povinnej. Keďže absentuje riadny návrh dohody o plnomocenstve, ako aj jeho akceptácia zo strany splnomocneného zástupcu, odvolací súd uzavrel, že nie je preukázané, že vôbec došlo k uzavretiu dohody o plnomocenstve. Keďže udelené plnomocenstvo vyhodnotil odvolací súd ako neplatné, chýbal tak materiálny predpoklad, aby notárska zápisnica mohla byť spôsobilým exekučným titulom v súlade s § 41 ods. 2 písm. c/ exekučného poriadku, preto rozhodnutie exekučného súdu potvrdil ako vecne správne.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla oprávnená dovolaním, v ktorom uviedla, že súdy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. a/ O.s.p.), lebo nesprávne interpretovali § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, bez oprávnenia preskúmali exekučný titul „metódou ktorá im v rámci zverenej právomoci neprináleží“, 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. d/ O.s.p.), lebo formálna a materiálna vykonateľnosť už bola právoplatne posúdená tým, že exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, 3. oprávnenej odňali možnosť konať (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.), a to tým, že s ňou „nekomunikovali o jej právnych a skutkových návrhoch“, nezohľadnili jej námietky, konali bez nariadenia pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola „vnútroštátnym súdom rozhodovaná na základe správneho a adekvátneho právneho základu, súčasťou ktorého je po vstupe Slovenskej republiky do EÚ aj výklad práva EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v konaní o prejudiciálnej otázke (IV. ÚS 206/08)“; súdy nevytyčili pojednávanie, hoci tak boli povinné urobiť (§ 57 ods. 5 Exekučného poriadku), 4. sa v konaní dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali dokazovanie, 5. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) spočívajúcom na nesprávnej aplikácii a interpretácii § 44 ods. 2 a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a tiež Smernice Rady 93/13/EHS (z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Z týchto dôvodov oprávnená žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie; zároveň žiadala, aby dovolacie konanie bolo prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a dovolací súd aby Súdnemu dvoru Európskej únie(d'alej len „Súdny dvor“) predložil prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

Povinná ani súdny exekútor sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadrili.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

K totožnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už dovolací súd vyjadril vo

viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky a navrhovala prerušenie konania (viď rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. januára 2014 sp.zn. 5 ECdo 32/2013, z 8. januára 2014 sp.zn. 5 ECdo 150/2013, z 29. januára 2014 sp.zn. 7 ECdo 146/2013, z 9. januára 2014 sp.zn. 7 ECdo 152/2013, 3. júla 2013 sp.zn. 3 ECdo 76/2013, zo 6. augusta 2013 sp.zn. 3 ECdo 34/2013). Dovolací súd na ne v podrobnostiach odkazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci. Súdny dvor EÚ má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade išlo zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka, Exekučného poriadku). Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

II. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V pojednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., dovolateľkou napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/, g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky (napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. januára 2014 sp.zn. 5 ECdo 32/2013, z 8. januára 2014 sp.zn. 5 ECdo 150/2013, z 29. januára 2014 sp.zn. 7 ECdo 146/2013, z 9. januára 2014 sp.zn. 7 ECdo 152/2013, 3. júla 2013 sp.zn. 3 ECdo 76/2013, zo 6. augusta 2013 sp.zn. 3 ECdo 34/2013) a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O.s.p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p. Poverenie súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, je individuálny právno-aplikačný akt, ktorý má priame právne účinky len voči osobe súdneho exekútora (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. februára 2012 sp.zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp.zn. III. ÚS 254/2012),
3. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až 124 O.s.p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce

skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,

4. exekúciu možno vykonať aj na podklade notárskej zápisnice, ktorá má náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku; ak tieto náležitosti nemá, nejde o vykonateľný exekučný titul. Ak je za exekučný titul označená notárska zápisnica, je exekučný súd povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997). Pokiaľ notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul, je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011). Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Ak niekto ako zástupca vysloví za povinnú osobu takýto súhlas napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nejde o súhlas povinnej osoby. Zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka) - o taký prípad ide tiež vtedy, keď určitý nebankový subjekt má vopred vytypovaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Dohoda o zastúpení je v tomto prípade neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto je absolútne neplatný aj Mgr. Tomášom Kušnírom udelený „súhlas“ s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, v dôsledku čoho chýba podstatná náležitosť jej materiálnej vykonateľnosti (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku),

5. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne - teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného - môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania. Na podporu týchto tvrdení dovolací súd poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 160/2013, v ktorom konštatoval, že vnútroštátny súd je povinný „vyšetrovaním“ ex offio zisťovať skutkový stav na účely efektívnej ochrany spotrebiteľa podľa únieového práva a takýmto postupom nedochádza k porušeniu práv oprávnenej na verejné prejednanie vecí a vyjadrenie sa k vykonaným dôkazom,

6. nedôvodná je námietka oprávnenej, že jej súdy svojím postupom odňali možnosť konať pred súdom, keďže vo veci nebolo nariadené pojednávanie v zmysle § 57 ods. 5 Exekučného poriadku. Toto ustanovenie bolo zavedené do Exekučného poriadku až novelou zákona č. 230/2012 účinnou od 9. augusta 2012 do 31. decembra 2012 (ďalej len „novela zákona“). Súd prvého stupňa túto povinnosť nemal, pretože rozhodnutie o vyhlásení exekúcie za neprípustnú podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku bolo vydané dňa 15. februára 2011, t.j. pred účinnosťou novely. Odvolací súd v tomto prípade postupoval v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., ak o odvolaní oprávnenej rozhodol bez nariadenia pojednávania.

7. ak sa exekúcia navrhuje na podklade notárskej zápisnice, ktorá nemá náležitosti vykonateľného exekučného titulu (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku), ide o dôvod, so zreteľom na ktorý treba žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť (prípadne, ak táto okolnosť vyjde najavo až po poverení súdneho exekútora, exekučné konanie zastaviť),

8. skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/05).

9. irelevantná je námietka oprávnenej týkajúca sa aplikácie ustanovení § 53 Občianskeho zákonníka o neprijateľných zmluvných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách na napadnuté rozhodnutia, pretože súdy nižšieho stupňa nezaložili svoje rozhodnutie na znení týchto ustanovení ako ani na smernici Rady 93/13/EHS, ale na ustanoveniach Exekučného poriadku a § 22 ods. 2 OZ a s § 31 OZ. Občianskeho zákonníka o nedostatku materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice a neplatnosti dohody o plnomocenstve a následných právnych úkonoch urobených na jej základe.

Tieto právne závery (viď 1. až 8.) zastáva dovolací súd aj v preskúmvanej veci a stotožňuje sa s názorom súdov nižšieho stupňa, že v danom prípade notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde (viď R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, sp.zn. 2 Cdo 97/2010, sp.zn. 3 Cdo 53/2011, sp.zn. 4 Cdo 68/2011, sp.zn. 5 Cdo 44/2011 a sp.zn. 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 236/2013).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných vád konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.